CZĘŚĆ LII — № 72. ROK 26 — (1855.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Krolestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{16}{28}$ WRZEŚNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{15}{27}$ WRZEŚNIA.

N. CESARZ JMĆ przybył szczęśliwie do Nikołajewa 13 Września o godzinie 6 zrana.

2 Września o godzinie 1 po południu, NN. CESARZ i CESARZOWA JJ. wraz z Osobami N. Rodziny, poprzedzani przez Dwór, raczyli udać się z Kremelskiego pałacu, (w Moskwie), przez Krasny Krużganek, do soborów Wniebowzięcia, Archangelskiego i Zwiastowania, wśrod niezliczonego zgromadzenia narodu wszelkich stanów i wieku, zebranych dla nacieszenia się widokiem MONARCHY, który uszczęśliwił starożytną stolicę Swojemi nawiedzinami.

Najprzew. Filaret, Metropolita Moskiewski, przy wejściu N. PANA wraz z N. Rodziną do soboru Wniebowzięcia, wymownie wyraził uczucia wszystkich wiernych poddanych, cisnących się dokoła swego Ojca MONARCHY.

O wpół do 4 po południu NN. CESARZ i CESARZOWA raczyli przejeżdżać się po mieście w otwartym koczu i oglądać miasto, wszędzie witani błogosławieństwy i wylaniem serdecznej radości narodu.

3 Września o południu N. PAN raczył być na zmianie warty bataljonu rezerwowego pułku grenadyerów Gwardyi w Kremlu, na Carskim placu, a o godzinie 1 po południu miało miejsce przedstawienie NN. PAŃSTWU wszystkich znakomitszych płbi obojej osób, oraz PP. Jenerałów, Sztab i Ober-oficerów Gwardyi, wszystkich Sztab-oficerów Armii, urzędników cywilnych do 5 klassy włącznie, i szlachty. Następnie stan kupiecki i miejski miały szczęście ofiarować NN. PAŃSTWU chleb i sól. Potem J. C. Mość uszczęśliwił Swoim odwiedzeniem Alexandryński sierocy Korpus kadetów ku niepodobnemu do wyrażenia zachwytowi młodych wychowańców.

O wpół do 7 NN. PAŃSTWO, z całą N. Rodziną, raczyli udać się na drogę żelazną, na spotkanie N. CESARZOWEJ JMCI Wdowy, ALEXANDRY FEODOROWNY, która też uszczęśliwiła tutejszą stolicę SWEM przybyciem, wraz z J. C. WYSOKOŚCIĄ W. X. MIKOŁAJEM KONSTANTYNOWICZEM i JJ. KK. WW. Xiężną Ludwiką i Xczką Maryą Niderlandskiemi. Po wysłuchaniu nabożeństwa w kaplicy N. Panny Iwierskiej udano się do Alexandryńskiego pałacu dla odprowadzenia N. PANI.

4 Września J. C. Mość, po wysłuchaniu Liturgii św. w Soborze Wniebowzięcia, raczył odbywać przegląd na Kremelskim placu,—Wołogodzkiej № 137 drużyny ruchomej Milicyi krajowej, poczém udał się do gmachu korpusów kadetskich i naprzeciw gaju Annenhofskiego raczył odbyć przegląd korpusów: Moskiewskich 1 i 2, Brzeskiego-Alexandrowskiego, i Alexandryńskiego sierocego. Po ukończeniu przeglądu N. PAN raczył odjechać konno do Alexandrowskiego Brzesko-Litewskiego korpusu, a ztamtąd wrócił do pałacu z JJ. CC. WYSOKOŚCIAMI WW. XX. NASTĘPCĄ CESARZEWICZEM MIKOŁAJEM ALEXANDROWICZEM i ALEXANDREM ALEXANDROWICZEM.

O wpół do 5 N. PAN i N. PANI raczyli udać się do Alexandryńskiego pałacu, na obiad u N. CESARZOWEJ JMCI ALEXANDRY FEODOROWNY.

5 Września, o 11 rano, NN. PAŃSTWO oboje, z J. C. W. NASTĘPCĄ CESARZEWICZEM raczyli znowu odwiedzić CESARZOWĘ JMĆ ALEXANDRĘ FEODOROWNĘ, poczém CESARZ JMĆ raczył udać się Sam do Michałowskiego pałacu, do J. C. WYSOKOŚCI W. X. HELENY PAWŁÓWNY, a ztamtąd do Kremla, gdzie odbył przegląd Wołogodskiej № 138 Drużyny ruchomej Milicyi na Carskim placu; poczém udał się na Chodyńskie pole, na przegląd wojsk zapasowej dywizyi 6 korpusu piechoty i zbornej zapasowej pieszej Artylleryjskiej brygady korpusów Gwardyi i Grenadyerów.

6 Września, o godzinie 10 rano NN. CESARZ i CESARZOWA JJ., z całą N. Rodziną, raczyli udać się do Troicko-Siergjewskiej Ławry. Za przybyciem tam, przed godziną 3

po południu, NN. Państwo i JJ. CC. Wysokości, spotkani u głównej zewnętrznej bramy przez Najprzew. Filareta, Metropolitę Moskiewskiego i Kołomieńskiego, z Krzyżem i wodą święconą, raczyli wejść do Troickiego Soboru, poprzedzani od całego Duchowieństwa.

NN. Podróżni, po wysłuchaniu nabożeństwa i ucałowaniu Relikwij świętego Sergijusza, udali się do pokojów Metropolity, gdzie pozostali na obiedzie, na który byli zaproszeni Najprzew. Filaret, Namiestnik Ławry, Archimandryta Antoni, Rektorowie Akademii Duchownej Moskiewskiej i Bythańskiego Seminarium.

N. Cesarz i N. Cesarzowa Marya Alexandrowna, zwiedziwszy pustynię (скитъ), gdzie też byli spotkani od Najprzew. Filareta, i obszedłszy cerkwie, refektarz zakonników i pieczary, NN. Państwo zachodzili do cel Metropolity i powrociwszy do Ławry byli na Nokturnie.

7 Września, NN. Państwo, po wysłuchaniu Liturgii św. w Troickim Soborze i modlitw do św. Sergijusza, odprawionych przez Najprzew. Metropolitę z assystencyą, raczyli odjechać na powrot do Moskwy gdzie stanęli o godzinie 5 po południu w pożądanem zdrowiu.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 7 Września, Członek Rady Państwa, Jenerał-adjutant, Jenerał piechoty *Bibikow 1*, dla słabości zdrowia i z powodu ran, zostaje, na własną prośbę, uwolniony od służby; Wykreśleni ze spisów: poległy w bitwie z turkami anglikami i francuzami, Dowodzca 1 brygady 9 dywizyi pieszej Jenerał-major *Juferow*; zmarli z ran, odebranych w bitwach z turkami: Dowodzca pułku Dragonów J. C. Wysokości W. X. Mikołaja Mikołajewicza Jenerał-major *Kukolewski* i Dowodzca lekkiej № 7 bateryi 18 dywizyi artylleryi Podpułkownik *Talgren*; — 8 Września, za odznaczającą się służbę podwyższeni zostają do rang: Jenerał-porucznika, Jenerał-majorowie, Dowodzący dywizyami: 7-mą rezerwową pieszą *Popow 1*, z zachowaniem tegoż dowodztwa, 9-tą pieszą *Lisienko 1*, 8-mą pieszą Jenerał-adjutant xiążę *Urusow*, 17-tą pieszą *Wiesielitski*, trzej ostatni z zatwierdzeniem Naczelnikami tychże dywizyj a xiążę *Urusow* z pozostaniem Jenerał-adjutantem; — do rangi Jenerał-majora, Pułkownicy: Zostający w Artylleryi i do szczeg. poruczeń przy Inspektorze całej Artylleryi xiążę *Kantakuzen*, z zachow. dotychcz. obowiązków; Zostający w jeździe i w rozrządzeniu Głównodowodzącego Armiją południową i lądowemi i morskiemi siłami, w Krymie znajdującemi się Fligel-adjutant J. C. Mości hrabia *Alopeus*, z pozostaniem w jeździe i przy Jenerał-adjutancie Xięciu Gorczakowie 2; Budowniczy twierdzy Bobrujska, Polowy Inżenjer *Burmann 2*, Dowodzca pułku Lejb-Huzarów J. C. Mości *Siemionow 3*, Dowodzca pułku Ryzskiego Dragonów *Wrangel 3*, Dowodzca pułku Dragonów J. C. Wysokości W. X. Michała Mikołajewicza baron *Korf 5*, Dowodzca pułku Kirysyerów J. C. Wysokości W. X. Alexandry Józefówny *Baracz*, Dowodzący rezerwowym pułkiem Grenadyerów Cesarza Jmci Austryackiego *Borisow 1*, sześciu ostatni z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; Zostający przy Głównodowodzącym czynną Armiją do poruczeń szczególnych z pułku Kawalergardów Cesarzowej Jmci hrabia *Oppermann 2*, z zaliczeniem do jazdy; ze Sztabu Jeneralnego *Bohdanowicz 2*, z pułku Gwardyjskiego Kirysyerów J. C. Mości *Zołotnicki 1*, z zaliczeniem do jazdy i przeznaczeniem do zostawania przy 1 rezerwowym korpusie jazdy; Fligel-adjutant J. C. Mości z pułku Kawalergardów N. Cesarzowej Xiążę *Kurakin*, z zaliczeniem do jazdy i przy rezerwowym korpusie jazdy Gwardyi; zostający w Armii i do szczególnych poruczeń przy Ministrze Wojny *Dubieński 2*, Dowodzca 13 Artylleryjskiej brygady *Tigerstedt 1*, Pomocnik Dowodzcy Tulskiej fabryki broni, liczący się w Armii *Standerscheld*, Dowodzący rezerwową pieszą artylleryą Gwardyi, z 1 brygady Artylleryi *Wakar*, Dowodzca 15 brygady Artylleryi *Zarnicyn*, Inspektor klass Szkoły podchorążych i junkrów Gwardyi, liczący się w Artylleryi *Vatazzi*, Dowodzca 1 Grenadyerskiej artylleryjskiej brygady *Dietericks 1*, siedmiu ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Adjutant Jego Wielkoxiążęcej Wysokości Xięcia Jerzego Mecklemburg-Strelitz, liczący się w Artylleryi *Baumgart*, z pozostaniem przy Jego Wysokości; Członek Artylleryjskiego oddziału Wojenno-Naukowego Komitetu, liczący się w Artylleryi *Fersmann*, Dowodzący rezerwową brygadą Grenadyerskiej artylleryjskiej dywizyi, z 1 Grenadyerskiej artyl. brygady *Ołochow 1*, z zaliczeniem do polowej pieszej Artylleryi, Dowodzca Smoleńskiego pieszego pułku *Ignatjew 3*, trzej ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Dowodzca 2 rezerwowego bataljonu Saperów *Bechli*, z zalicz. do bataljonów Saperów, Dowodzca 1 Uczebnego pułku karabinjerów *Tichocki 1*, Dowodzący Selengińskim pieszym rezerwowym pułkiem *Zawaricki*, Dowodzca pułku Grenadyerów J. C. Wysokości W. X. Mikołaja Mikołajewicza *Wielamowicz*, Dowodzący rezerwową brygadą 14 dywizyi pieszej *Wieriowkin-Szeluta 1*, Dowodzący zapasową brygadą 3 Artylleryjskiej dywizyi, z 7 Artyller. brygady *Gervais 2*, pięciu ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków, a ostatni z zaliczeniem do polowej pieszej Artylleryi; Dowodzca 1 dywizyonu konnych Pionjerów *Duwe*, z zaliczeniem do jazdy; Dowodzący brygadą rezerwową i lekką rezerwową № 2 bateryą, z 1 Artyl. dywizyi 2 Artyl. brygady *Freymann 3*, z zaliczeniem do polowej pieszej Artylleryi i z pozostawieniem Dowodzącym brygadą; Dowodzący rezerwową brygadą 8 dywizyi pieszej *Warski*, z zachow. dotychcz. obowiązków; Dowodzący rezerwową brygadą i rezerwową bateryjną № 1 bateryą 4 Artyl. dywizyi, z 10 Artyl. brygady *Lisienko 2*, z zalicz. do polowej Artylleryi pieszej i z pozostawieniem Dowodzącym brygadą; Dowodzca 10 Artyl. brygady *Machin*, Dowodzca pułku Ułanów J. C. Wysokości W. X. Michała Mikołajewicza *Kubarowski*, dwaj ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Zostający w obecnym kadrze Wzorowego pułku jazdy, z pułku Lejb-Gwardyi Huzarów J. C. Mości *Kryński*, z zaliczeniem do jazdy; Ober-Kwatermistrz korpusu Gwardyjskiej

piechoty, z Jeneralnego Sztabu Gwardyi *Wuicz*, Dowodzca pułku Ułanów J. K. Wysokości Xięcia Fryderyka Wirtembergskiego *Lichaczew 1*, Pełniący obow. Nakaznego Atamana Azowskiego wojska kozaków *Kasałap*, trzej ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; Dowodzca 7 konno-artyl. brygady i konno-lekkiej № 13 bateryi *Dołomanow*, z zaliczeniem do polowej konnej artylleryi i z pozostawieniem Dowodzcą brygady; z pułku Gwardyi Kirysyerów J. C. Mości *von Wendrich*, z zaliczeniem do jazdy i przeznaczeniem do zostawania przy Zbornym Gwardyjskim korpusie jazdy; Dowodzący rezerwową brygadą i rezerwową bateryjną № 1 bateryą 6 dywizyi Artylleryi *Kalageorgij*, z zaliczeniem do polowej Artylleryi i z pozostawieniem Dowodzącym brygadą; Dowodzca Lejb-Grenadyerskiego Ekaterynosławskiego J. C. Mości pułku *Danzas 2*, Dowodzący rezerwowym Moskiewskim pułkiem Gwardyi *Szulgin 2*, Dowodzący pułkiem Grenadyerów Króla Fryderyka-Wilhelma III *Jakowlew 5*, Dowodzący pułkiem rezerwowym Strzelców Gwardyi *Hansen 2*, Dowodzca pułku pieszego Króla Jmci Neapolitańskiego *Gołowaczewski 2*, Dowodzący rezerwowym pułkiem Grenadyerów Gwardyi *Preżencow 1*, sześciu ostatni z zachowaniem dotychcz. obowiązków; z rezerwowego pułku Litewskiego Gwardyi *Bibikow 5*, z zaliczeniem do Armii; Pełniący obow. Inspektora klass Nikołajewskiej Szkoły Inżenjerów, Polowy Inżenjer *Binderling*, z zachow. dotychcz. obowiązków; Pełniący obow. Moskiewskiego Ober-Policmajstra, liczący się w jeździe *Timaszew-Bering*, ze starsz. na zasadzie Najłaskawszego Manifestu 18 Lutego 1762 roku i z zatwierdzeniem na urzędzie; — Zostają mianowani: Prezes Kommisyi Sądu Wojennego przy Moskiewskim Ordonanshauzie Jenerał-porucznik *Jachontow 1*, Senatorem; Członek Audytoryatu Głównego Zarządu Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych Jenerał-porucznik *Bibikow*, Prezesem Kommisyi Sądu Wojennego przy Moskiewskim Ordonanshauzie z zaliczeniem do Armii; Naczelnik 20 dywizyi pieszej i lewego skrzydła linii Kaukazskiej, Jenerał-porucznik baron *Wrangel 2*, Naczelnikiem 2 Gwardyjskiej dywizyi pieszej; z Orszaku J. C. Mości Jenerał-majorowie *Betancourt* i *Demidow*, Jenerał-adjutantami J. C. Mości, a pierwszy z pozostaniem Członkiem Komitetu Stadnin Państwa; Wojenny Gubernator miasta Żytomierza i Wołyński Cywilny Gubernator, liczący się w jeździe Jenerał-major *Sinielnikow 3*, Cywilnym Gubernatorem Moskiewskim, z pozostaniem w jeździe; — Dymissyonowany Jenerał-porucznik *Zadoński*, przyjęty zostaje na nowo do służby, zaliczony do jazdy i przeznaczony do zostawania w rozrządzeniu Dowodzącego Armiją południową, Jenerał-adjutanta Lüdersa.

— Przez Rozkaz dzienny Cesarski w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 2 Września, Senator Radzca Tajny *Kniażewicz*, mianowany Kuratorem Honorowym, zasiadającym w S.-Petersburskiej Radzie Opiekuńczej Cesarskiego Domu wychowania podrzutków; za wysługę lat podwyższeni zostają do rang: Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegijalni: Assesorowie od szlachty Wołyńskiej Izby Sądu Kryminalnego *Rogal-Kaczura* i Wołyńskiego Sądu Sumienia *Kleczyński*; — Sekretarza Kollegijalnego, Assesor od szlachty Izby Witebskiej Sądu Cywilnego, Sekretarz Gubernijalny *Mohuczy*; otrzymuje rangę Kollegijalnego Rejestratora, Wołyński Sędzia Sumienia *Izdebski*, ze starszeństwem od 16 Maja 1855 roku;—Drugi Sekretarz Kancellaryi Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Kamer-junker, Assesor Kollegijalny Xiążę *Lubomirski*, za wysługę lat podwyższony zostaje do rangi Radzcy Dworu; — Sędzia Radomskiego Sądu Kryminalnego, Radzca Dworu *Kawecki*, na własną prośbę otrzymuje dymissyą z mundurem; Lekarz Gubernijalny Izby Kijowskiej Dóbr Państwa, Doktor Medycyny, Radzca Kollegijalny *Cytowicz*, mianowany Inspektorem Stawropolskiego Lekarskiego Zarządu.

— Przez Ukazy Cesarskie do Kapituły Orderów, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 2 klassy z koroną, Dyżurny Sztab-oficer 5 korpusu piechoty, liczący się w jeździe Podpułkownik *Piskunowski*; tegoż orderu i klassy bez korony, Major Dagestańskiego pułku piechoty *Ochiciński*, i 3 klassy, Tyfliskiego pułku strzelców Kapitan *Niemira*.

—

Ukazy Cesarskie *do Rządzącego Senatu.*

1.) *26 Sierpnia.* Zostające pod osobliwém naszém orędownictwem Towarzystwo opieki więzień i istniejący przy niém Komitet do klassyfikowania ubogich, Rozkazujemy zaliczyć do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a Ministrowi być Prezesem tegoż Towarzystwa. Rządzący Senat nie omieszka uczynić stosowne w skutek tego rozporządzenie.

2.) *29 Sierpnia.* «W Bogu spoczywający Rodzic Nasz, N. Cesarz Jmć Mikołaj Pawłowicz, zwróciwszy względ na wstawienie się Najświątobliwszego Synodu i na szczególne okoliczności sprawy o dzieciach Porucznika Chrapowickiego, spłodzonych przez niego z córką obywatela Xięcia Mirskiego, w trzeciem małżeństwie, za życia pierwszej żony, Ukazem do Rządzącego Senatu, w dniu 22 Września 1839 roku wydanym, Najmiłościwiej raczył rozkazać: dzieciom Porucznika Chrapowickiego, synom Adamowi i Gabryelowi, i córkom Stanisławie i Antoninie, pozostawić godność i prawa szlachectwa, z nadaniem im nazwiska Mirskich.

«Dziś, z uwagi na osobliwe względy, przełożone Nam przez Komitet Ministrów, pragnąc dać tymże dzieciom Chrapowickiego nowy dowod Monarszej łaskawości, Najmiłościwiej Rozkazujemy szlachtę Mirskich mianować na przyszłość *Chrapowickiemi*, z zastrzeżeniem, iż to nie ma im bynajmniej nadawać prawa do spadku w rodzie ich ojca.

«Rządzący Senat nie omieszka uczynić należyte ku wykonaniu niniejszego rozporządzenie.»

3.) *30 Sierpnia.* «W dowodzie osobliwej łaski Naszej ku bankierowi Radzcy Stanu baronowi *Stieglitz*, i w nagrodę stałej gorliwości i trudów jego w interessach mu polecanych, Najłaskawiej mianujemy go, na wstawienie się Ministra Skarbu, Rzeczywistym Radzcą Stanu.»

—

N. Cesarz Jmć w dniu 6 Sierpnia, raczył rozkazać: postanowiony Najwyższym Ukazem 29 Grudnia 1850 roku zakaz wywożenia za granicę srebra nie ma być rozciągany na monetę srebrną cudzoziemskiego stępla, której wywoz zostaje pozwolony tak w całem Cesarstwie i Królestwie Polskiém, jak i w Wielkiem Xięztwie Finlandskiem.»

— N. Cesarz Jmć, na przedstawienie Ministra Skarbu i Zdanie Komitetu PP. Ministrów, w dniu 12 Sierpnia b. r. raczył rozkazać: pozwolić dzierżawcom Skarbowych czarkowych monopolij trunkowych, właścicielom szynkowni i dzierżawcom szynkowni Wydziału Dóbr Państwa w kraju Noworossyjskim, kupować wódkę i spirytus w gubernijach Wielkorossyjskich i przewozić takowe do pomienionego kraju, z zachowaniem istnących w tym przedmiocie przepisów.»

— P. Głównozarządzający Wydziałem Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych, Rozkazem dziennym z dnia 8 Września obwieścił, że N. Cesarz Jmć, na pamiątkę zbudowania S.-Petersbursko-Moskiewskiej drogi żelaznej z woli zeszłego w Bogu Cesarza Mikołaja Pawłowicza i ze względu, że droga ta ze swego urządzenia godną jest nosić imię Najjaśniejszego Założyciela, — raczył rozkazać: S.-Petersbursko-Moskiewską drogę nazywać: «Mikołajewską żelazną drogą.»

—

Ukazy Rządzącego Senatu.

1.) *22 Sierpnia.* O prawidłach decyzyi spraw tyczących się nieważnych występków i uchybień.

2.) *24 tegoż m.* O kwestyi czy należy mieć dokumenta stanu służby urzędników wybieranych przez miasta.

3.) *25 tegoż m.* O kwestyi czy mogą najmować się do służby rekrutskiej osoby wykreślone ze stanu duchownego które do żadnego stanu nie były zaliczone.

DEPESZE TELEGRAFICZNE

z Krymu.

I.

Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczakow* z dnia 11 Września donosi, że nieprzyjaciel wylądował pod Eupatoryą przeszło 20,000 ludzi i przez to zebrał tam bezwątpienia do 30,000 wojska.

Przeciw lewemu skrzydłu naszych pozycyj nieprzyjaciel codziennie czyni zaczepki. 10 Września miał on utarczkę z naszą piechotą, poczém cofnął się na przechył góry ku Urkust. 11 Września nieprzyjaciel znowu spuścił się z grzbietu gór i rozkopuje drogę.

II.

Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczakow* telegraficzną depeszą z dnia 13 Września, o godzinie 3 po północy, donosi: nieprzyjaciel, wyparłszy awanposty kozaków z grzbietu gór, oddzielających Bajdarską dolinę od lewego skrzydła naszych pozycyj i od doliny górnego Belbeku, wyprowadza drogę po tej stronie. Jednoczasowie urządza łożamenty i reduty na górnym przechyle (перевалъ).

Do Eupatoryi nieprzyjaciel przewiozł do 30,000 wojska. Ogień na stronie Północnej z kilku moździerzy nie ustaje. My odpowiadamy takimże ogniem. Straty prawie niema.

(Dodatki nadzw. do Rusk. Inw. 14 Września.)

NOWINY Z KRYMU.

Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczakow*, przedstawił peryodyczny dziennik o chodzie oblężenia Sewastopola od 13 po 27 Sierpnia, oraz o wojennych działaniach, zaszłych w okolicach tego miasta od 27 Sierpnia po 2 Września, *opisanie zaś wypadków dnia 27 Sierpnia będzie przez niego niezwłocznie nadesłane.*

W przeciągu czasu od 13 po 19 Sierpnia bombardowanie Sewastopola trwało z wielką siłą, zaś od 19 po 27, takowe, z natężenia ognia i ilości pocisków, mogło nazwać się niesłychaném, We dnie nieprzyjaciel głównie koncentrował swe strzały przeciw 1, 2, 3 i Korniłowskiemu bastjonowi, reducie Schwartza i bateryom Biełkina i № 10, nocami ogień przez elewacyą natężał się, przyczém nieprzyjaciel rzucał mnóstwo kul, a szczególniej bomb z zapalną massą na nasze werki, na miasto, port i na północną stronę; od 26 Sierpnia do tych pocisków przybyły jeszcze rozrywające beczki.

Minowe roboty z obustron postępowały bardzo czynnie, najgęstszy sztucerowy ogień nie ustawał ani dniem ani nocą.

Szczegóły chodu oblężenia były następujące:

13 Sierpnia. O wpół do 9 wieczor nieprzyjaciel wysadził dwie miny, na prawo i na lewo kapitali 4 bastjonu — z powodu odległości wybuchy te naszych galeryj nie uszkodziły. Artyllerya forteczna stale działała na przodowe transzeje nieprzyjaciela, dla przeszkadzania mu w posuwaniu się naprzód; ale on, koncentrując okrutny ogień przeciw naszym warowniom i rozbijając ich ambrazury, zdołał nieco opoznić nasz ogień i wysunąć się na dwa sążnie ze swych transzei ku Korniłowskiemu bastjonowi, nadtowyciął w 10-cio działowej baterýi, poniżej byłej Kamczatskiej lunety, cztery ambrazury, dla działania na lewy fas tego bastjonu. Powolna sapa przed 2 bastjonem była przedłużona.

14 Sierpnia. O godz. 10 wieczor nieprzyjaciel wysadził natężoną minę przed 4 bastjonem;—galerye nasze nie były uszkodzone.

Oblegający posuwał dalej swoje roboty na Chersońskim przylądku, wyprowadził na Zielonym pagórku transzeję do Laboratoryjnej bałki i uwieńczył swoję sapę przed bastjonem № 2. Ogień naszej artylleryi mocno przeszkadzał tym robotom.

15 Sierpnia dokonane były przez nas trzy nader pomyślny wybuchy: pierwszym, (o godz. 4 po południu) powstrzymane roboty nieprzyjacielskiego minera, drugim, (o 5 po południu) zniszczone uwieńczenie skraju najbliższej kotłowiny, trzecim, (o 10 wieczor), znowu powstrzymane roboty oblegającego. Skutek ostatniego wybuchu był szczególniej silny.

Dla urządzenia szybkiej, stałej i pewnej przeprawy przez Sewastopolską buchtę, na przełożenie Naczelnika Inżenierów

Armii, Jenerał-porucznika *Buchmeyera*, Jenerał-adjutant Xiążę *Gorczakow* rozkazał zbudować dylowy pływający most między bateryami Nikołajewską i Michajłowską, długi 430 sążni, szeroki między poręczami półtrzecia sążnia.

Ta robota, dokonywana pod nieprzyjacielskiemi wystrzałami, ukończona została w ciągu dni 15 i w dniu Wniebowzięcia N. Maryi Panny, most był poświęcony i otwarty dla kommunikacyi.

16 Sierpnia. O świcie, przed 4 bastjonem, wysadziliśmy minę, która, wraz z ziemią, wyrzuciła na powierzchnią dwóch nieprzyjacielkich minerów, poczém przez dzień cały podziemne roboty nieprzyjaciela nie ponowiły się.

W ciągu 15 i 16 Sierpnia przeciwnik, skutkiem silnego z naszych bateryj ognia, nietylko nie posunął się na przód, ale nie zdołał nawet naprawić uszkodzeń, sprawionych wystrzałami fortecznej artyllery w przodowych jego transzejach i podstępach.

Z 16 na 17 Sierpnia (o godz. po 1 z północy), trafnym z twierdzy wystrzałem wysadzony w bliskości Kamczatskiej lunety skład prochu i bomb nadziewanych. Wstrząśnienie od wybuchu tak było silne, że szyby w Pawłowskiej i nawet Nikołajewskiej baterji zostały wybite, wyrzucone na powietrze odłamy bierwion padały blisko od naszego łańcucha, rozmieszczonego przed 3 bastjonem. W pięć minut po wybuchu pękały jeszcze bomby. Uszkodzenia w robotach nieprzyjacielskich muszą być znaczne. (*)

17 Sierpnia. Nieprzyjaciel zaczął natężać swój ogień, koncentrując takowy przeciw 2 bastjonowi—niezależnie od tego, o godzinie 10 i 12 rano nieprzyjaciel wysadził dwie miny przed redutą Schwartza, które nam nie zrządziły szkody.

Roboty nieprzyjacielskie przeciw bastjonowi Korniłowa posuwają się bardzo powolnie, transzeja przed 2 bastjonem pozostawała nie naprawioną i tylko z tyłu za nią, z bardziej oddalonych podstępów, przeciwnik wyprowadził odnogę powolnej sapy, długą na pięć sążni.

Na fortyfikacyach Okrętowej strony czynnie naprawiane były uszkodzenia naszych brustwerów nieprzyjacielskim ogniem.

18 Sierpnia. Strzały do 2 bastjonu były niemniej gęste jak i wiliją. — O 6 wieczor wysadziliśmy dwa horny przed 4 bastjonem; około 7 godz. wieczor, nieprzyjaciel też wysadził dwie miny przed redutą Schwartza.

W tym dniu oblegający posuwał swoje roboty na przylądku Chersonezie, zdołał połączyć równolegle sapę przed kurhanem Małachowa i przedłużyć na 12 sążni podstęp przeciw 2 bastjonu.

19 Sierpnia. W ciągu dnia nieprzyjaciel silnie ostrzeliwał kurhan Małachowa, 2 bastjon i bateryą № 10 i ogień do 2 bastjonu trwał całą dobę i przeszkadzał naprawianiu jego uszkodzeń.

O 1 po północy, na blindowanej nieprzyjacielskiej bateryi poniżej byłej Selengińskiej reduty, trafném spadnieniem naszej bomby, sprawiony był wybuch dość wielkiego składu prochu, w którym, jak należy wnosić, były też bomby.

O wpół do 9 rano, oblegający wysadził, bez szkody dla nas, dwa horny przeciw naszych galeryj przed redutą Schwartza. Z naszej strony z pomienionych galeryj dana mu była skuteczna finfa.

O wpół do 6 po południu, w moździerzowej baterji nieprzyjacielskiej przed 2 bastjonem, nastąpił nowy, dość silny wybuch, który wyrzucił na ten bastjon grube sztuki bierwion i deski.

Roboty przeciwnika były następujące: na Zielonym pagórku on połączył transzeją drugą i trzecią swoje parallele; przedłużał naprzód sapę po lewej kurhanu Małachowa, postawił jeszcze cztery pięciopudowe moździerze dla działania na bastjon Korniłowa i przeszedł powolną sapą około pięciu sążni na przód przeciw 2 bastjonu.

20 Sierpnia. W ciągu doby oblegający działał bardzo silnym celnym i elewacyjnym ogniem szczególniej na 2 bastjon; uszkodzenia w naszych fortyfikacyach były znaczne.

O wpół do 7 rano, z galeryj przed redutą Schwartza dana była przez nas skuteczna finfa; ze swej strony nieprzyjaciel wysadził horn, założony przed czołem pomienionych galeryj; wybuch ten, jak i poprzedzające, był nam nieszkodliwy.

O godzinie 3 po południu, z minowych galeryj naszych przed bastjonem, w kierunku zbliżającego się nieprzyjacielskiego minera, dokonany był wybuch, po którym roboty przeciwnika ustały.

Oblegający wyprowadził, równolegle do kurtyny, niewielką transzeję, o 15 sążni od naszej zasieki przed bastjonem Korniłowa i, mimo silny nasz ogień, posunął się nieco na przód podwójną powolną sapą, naprzeciw 2 bastjonu.

21 Sierpnia O godzinie 5 rano i 7 wieczorem nieprzyjaciel wysadził cztery miny przed 4 bastjonem, których skutkiem były nieznaczne uszkodzenia w naszych galeryach.

W ciągu dnia przeciwnik posuwał roboty w kotłowinach przed redutą Schwartza i za buchtą kwarantany; podstępy przeciw Korniłowskiego i 2 bastjonów nie tylko naprzód nie posunęły się, ale oblegający zaledwo zdołał naprawić uszkodzenia w sapach swoich, z powodu trafnego ognia fortecznej artyllery.

22 Sierpnia. O 11 rano, baterya nieprzyjacielska, urządzona za smętarzem, wszczęła ogień do fortu № 10. Żeby zmusić ją do zamilknienia z werków naszych otwarty też był ogień, w skutek czego zajęła się kanonada trwająca około godziny.

O godz. 5 po południu oblegający wysadził dwie nieszkodliwe nam miny po-za kapitalem 4 bastjonu.

O 11 w nocy nieprzyjaciel usiłował odeprzeć nasz łańcuch, stojący przed Kurhanem Małachowa i zająć wilcze jamy, ale był odbity do swoich transzei.

Przed 3 ranną, wystrzałem z bateryi Butakowa wysadzony nieprzyjacielski skład prochu na 4 działowej bateryi przeciw 3 bastjonu.

(*) Według zeznania jeńców, nieprzyjaciel, skutkiem tego wybuchu stracił 200 ludzi w zabitych i ranionych.

Roboty przeciwnika zależały na zgrabianiu brustwerów przodowych transzei przed Korniłowskim bastjonem, nadto przedłużył on lewe skrzydło półparalleli, wyprowadzanej naprzeciw 2 bastjonu.

23 Sierpnia. Podziemna wojna przed redutą Schwartza i 4 bastjonem posuwana była nader czynnie; wysadziliśmy cztery miny, na co nieprzyjaciel odpowiedział trzema. Niezależnie od tego oblegający wycinał ambrazury w swoich bateryach naprzeciw lewego skrzydła naszej obronnej linii i przedłużył na pięć sążni sapę na lewo od kurhanu Małachowa.

24 Sierpnia. O 6 rano nieprzyjaciel wszczął bardzo silną kanonadę i bombardowanie przeciw 1 i 2 oddziału naszej obronnej linii —baterye przeciwnika dawały ognia salwami. Z werków prawego skrzydła naszej obronnej linii odpowiadano niemniej silnym ogniem. Strzelanie nieco zwolniało około 2 po południu a ku wieczorowi ucichło. W ciągu doby (według obserwacyi z telegrafu), oblegający puścił do 70,000 kul armatnich i do 16,000 bomb i granat.

Skutkiem tego okrutnego ognia były znaczne uszkodzenia w naszych fortyfikacyach, szczególniej w reducie Schwartza, 5bastjonie i bateryi Bielkina.

W ciągu nocy, nie zważając na gęsty ogień nieprzyjaciela, załoga Sewastopola naprawiała wedle możności pomienione uszkodzenia; podbite działa i podstawy, poczęści zastąpione były nowemi.

Roboty oblegającego nie posunęły się na przód; on zajmował się naprawianiem rozbitych brustwerów swoich bateryj.

25 Sierpnia. O świcie, znowu była otwarta przez nieprzyjaciela najtęższa kanonada salwami do fortyfikacyj Sewastopolskiej obronnej linii i bateraj nadmorskich. Ku wieczorowi celny ogień ustał, ale wytężone bombardowanie szło swoim trybem, a prócz tego oblegający w nocy strzelał do robotników kartaczami, przeszkadzając im naprawiać uszkodzenia. Do miasta, na buchtę i na Północną stronę przeciwnik rzucał bomby, kule i rozrywające race.

Uszkodzenia w warowniach naszych były bardzo znaczne— nieustanny ogień nieprzyjaciela utrudniał ich naprawianie.

26 Sierpnia. Kanonada i bombardowanie ponowiły się z takiémże natężeniem, jak i w dniach poprzedzających. Nieprzerywany na całej linii ogień salwami, od czasu do czasu wzmagał się już przeciw lewemu, już przeciw prawemu skrzydłu naszej obronnej linii.—Prócz zwyczajnych pocisków, nieprzyjaciel ciskał zrana 26 Sierpnia, na kurhan Małachowa, rozrywające beczki.

Wypadki dnia 27 Sierpnia, jak już wyżej powiedziano, będą przedstawione przez Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorczakowa w oddzielnym zarysie.

—

28 Sierpnia nieprzyjaciel nieprzestawał strzelać na buchtę i nadbrzeżne baterye Północnej strony; flotta jego miała gotową parę; niektóre okręty zbliżały się nieco do brzegu, a z buchty Kamysz wyprowadzono na przedport pięć szalup kanonjerskich.—Na lewém skrzydle naszém, część jazdy nieprzyjacielskiej, która stała w Bajdarskiej dolinie, odeszła ku wsi Wanutce, oczyściwszy wejście do doliny od południa.

30 Sierpnia. O 10 rano, jazda nieprzyjacielska, w liczbie do dziesięciu szwadronów, pomknęła się ku wsi Szul, gdzie część jej zsiadła z konia i zająwszy sady, wszczęła ręczny ogień z naszemi awanpostami. Ku wieczorowi przeciwnik odstąpił za rzeczkę Czornaja; awanposty nasze znowu zajęły swoje miejsca.

W tymże dniu nieprzyjaciel wszczął z bateryj swoich, urządzonych ponad przedportem, silny ogień do naszych statków parowych. Żeby nie dać mu wysadzić ich na powietrze, zdjęto z rozkazu Głównodowodzącego działa ze statków: «Władimir,» «Krym,» «Ghersonez,» «Bessarabia,» «Gromonosiec,» «Elborus,» «Dunaj,» «Turek» i «Crozny,» a same statki parowe zostały zatopione.

31 Sierpnia i 1 Września przeciwnik strzelał mało; 1 Września on usiłował wszczynać ogień z moździerzy, ustawionych przezeń u Grafskiej przystani. Tegoż dnia awanposty lewego naszego skrzydła zauważały, że w Bajdarskiej dolinie, podle kurenia, na drodze z Uzenbaszik po Urkust, zjawiły się dwa obozy, w których były rozmieszczone około sześciu szwadronów jazdy i pięciu bataljonów piechoty z artylleryą. *(Ruski Inwalid.)*

—

W Cesarskiej Akademii Kunsztów ma być w roku bieżącym publiczna Wystawa Płodów Sztuki, ku czemu utwory wszelkich rodzajów Sztuki, będą przyjmowane w Akademii dla ich wystawienia następującym porządkiem:

1.) Termin przyjmowania naznacza się od 1 po 22 Września, po czém roboty od nikogo przyjęte nie będą.

2.) Wszyscy, życzący wystawić swoje roboty w Akademii, mają udawać się do Konserwatora Muzeum Akademickiego, który odbierze je i zwróci w czasie właściwym.

3.) Wpuszczanie publiczności na Wystawę rozpocznie się na drugi dzień po publiczném posiedzeniu Akademickiem, które, według Ustawy, miewa miejsce w końcu Września i takowe wpuszczanie trwać będzie przez trzy tygodnie, a następnie jeden tydzień będzie przeznaczony na wpuszczanie uczniów i uczennic Rządowych zakładów Wychowdnia, a to codziennie, od godziny 10 zrana do 3 po południu.

(Gaz. Pol. Pet. 15 (27) Września.)

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 11 Września pozostało chorych 75— w ciągu doby zachorow. 8—wyzdr. 0—umarło 6— po 12 Września pozostało chorych 77.

W ciągu doby zachor. 10—wyzdr. 7—umarło 5— po 13 Września pozostało chorych 75.

W ciągu doby zachor. 8—wyzdr. 1—umarło 4— po 14 Września pozostało chorych 78.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Depesza telegraficzna ze Stambułu z dnia 5 Września odebrana przez gazetę *Korresp. Austryacką* donosi, że Halil-pasza otrzymał dymissyą ze znaczną pensyą.

— Piszą z Pera, 3 Września, do gazety Augsburskiej: «Liczba wojsk które tędy do Krymu przeszły w ostatnim tygodniu tak jest wielka, że myślano iż te wojska idą na zastąpienie części armii francuzkiej, która, według obietnicy Napoleona, będzie puszczona do domów. Nowoprzybywający do Krymu żołnierze są natychmiast wcielani do korpusu po-nad Czornaja. Anglicy i Sardyńczycy również oczekują posiłków, liczba tych ostatnich ma być pomnożona do 25,000. Cała jazda sprzymierzonych armij, prócz jednego szwadronu z każdego pułku, wraca do Maslak, gdzie budują się szałasze dla koni.

— Piszą z Warny, 6 Września, do *Freudenblatt:* «Omer-pasza, admirał Achmet-pasza, Główny Sztab serdara, jenerał Vivian i Komisarz turecki przy Legii cudzoziemskiej angielskiej, Hussein-pasza przybyli do Warny. Omer-pasza wyjechał do Kamysz, a jenerał Vivian do Eupatoryi.»

— Podług nowin z Trebizondu 30 Sierpnia, odebranych przez gazetę Triestską, Omer-pasza zamierzył uczynić we 30,000 ludzi dywersyą przeciw Kutais i Tyflisowi, spodziewając się zmusić tym sposobem rossyan do zdjęcia oblężenia Karsu i zwinięcia się na Gumri, dla przykrycia drogi do Tyflisu.

— *Korrespondencya Austryacka* daje nowiny z Tripoli, z dnia 1 Września. Powstanie się szerzy; z Prevesa (w Albanii) przybyło na pomoc Beyowi 1,200 ludzi pod wodzą Achmeta-paszy. *(P. P.)*

NIEMCY.

WIEDEŃ, *12 Września.* (Korresp. Nowej Gazety Pruskiej.) Dla przypodobania się ze swej strony Cesarzowi Francuzów Rząd Austryacki uprzedził Xiążąt i Xiężne Orleańskiego Domu, że nie życzy sobie, iżby ich widzenie się z Hrabią de Chambord miało miejsce w granicach Państwa Austryackiego. Dowiadujemy się z pewnością, że w skutek takiego oświadczenia, pomienione osoby zaniechały przygotowań do podróży.

Wiedeń, 15 Września. Arcyxiążę Henryk doznał w zamku Weilbourg attaku cholery, której symptomata nie mają dotąd wszakże nic zatrważającego.

— P. de Bourqueney, Poseł francuzki, który miał jechać na urlop, pozostał tu w skutek depeszy odebranej z Paryża; Poseł angielski hrabia Westmoreland jest też wprędce spodziewany do Wiednia.

PRUSSY. 17 Września, o godzinie 7 rano, Król Jmć wyjechał z Sans-Souci do Nordhausen, zkąd uda się do prowincyi nad-Reńskiej.

— *Zeit* w artykule rozumowanym stara się dowieść, że obecna chwila jest dla sprzymierzonych Mocarstw najprzyjaźniejszą do wszczęcia nowych o pokój układów z Rossyą, na zasadzie czterech Punktów. «Dzień 8 Września sprawił bezwątpienia nader dotkliwą dla Rossyi stratę, ale jej armija w Krymie zachowała zupełną swobodę działania i chociażby straciła ostatni z Sewastopolskich fortów, daleko jeszcze będzie do tego, iżby mogła się uważać za zwyciężoną. Mniemamy że to zasługuje na dojrzałą rozwagę. Umiarkowanie jest prawdziwą zwycięzcy mądrością. Po każdej wygranej Napoleon I był zawsze gotów zawrzeć pokój, a jeżeli całe życie jego było wieczną wojną, trzeba to przypisać jego ślepej ufności w swą gwiazdę, która czyniła jego wymagania zbyt przesadzonemi. Ta to fałszywa polityka przyprawiła go o zgubę.»

BAWARYA. W dniu 13 Września wieczorem, Król i Królowa JJ. przybyli z Hohenschwangau do Munich, a 15 b. m. Król Jmć osobiście zagaił sessyą Parlamentu. W mowie od Tronu N. Pan wyraził swe zadowolenie z utrzymania pokoju w kraju, oraz z zachowania jedności Związku Niemieckiego, wśród straszliwej walki, toczącej się w Europie. *(G. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *15 Września.* Rząd nadał jenerałowi Simpson godność pułkownika 87 pułku; do tego *urzędu beztroski* (sinecure) przywiązana jest pensya 1,300 funtów sterlingów rocznie.

— Gazety napełnione są nieskończonemi rozumowaniami strategicznemi o dalszém prowadzeniu wojny w Krymie, ale nie zawierają żadnej wiadomości urzędowej o ostatnich wypadkach.

— Lord Palmerston jeździł do miasta Melbourne, z którego jest deputowanym na Parlament i władze miejscowe podały mu adress, na który odpowiadał, ale z mowy jego nic nie można było wyrozumieć o dalszych zamiarach sprzymierzonych Mocarstw. Pierwszy Minister ograniczył się tém pospolitém oświadczeniem, że wielka przewaga sił, wynikająca ze zjednoczenia się Francyi z Angliją, musi, w każdem zdarzeniu, zapewniać im stałe powodzenie, które, dzielnie posuwane, doprowadzi do pokoju chlubnego i trwałego. Żadne napomknienie ze strony lorda nie było uczynione co do warunków, na jakich pokój ten może być zawarty.

— Jeden mieszkaniec Lewes zelżył temi dniami oficera rossyjskiego, zostającego w niewoli. Winny został skazany na 20 szylingów kary pieniężnej i, w razie niewypłatności, na dwa tygodnie więzienia. Sąd nadto zapowiedział, że ma mocne postanowienie skutecznie ochraniać jeńców rossyjskich od obelg, które już nieraz były im domierzane. *Times* korzysta z tego zdarzenia dla oddania sprawiedliwości obyczajności i dobremu wychowaniu oficerów rossyjskich. *(P. P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *16 Września.* Dekretem, umieszczonym w Monitorze dzisiejszym, Dowodzca eskadry morza Czarnego, P. vice-admirał Bruat, podwyższony został do rangi admirała.

— Tenże Monitor ogłasza cyfrę ranionych żołnierzy i oficerów, którzy weszli do lazaretów. *Etoile Belge* czyni uwagę, że ta cyfra daleko jest niższą od 15,000, jakowa

strata była podawana nawet przez *Times*. *Etoile* przypisuje tę różnicę niezebraniu dotąd dokładnych wiadomości o stracie sprzymierzonych.

— Słychać że Bellemare jest jeszcze w Paryżu w więzieniu Conciergerie a nie w domu waryatów w Bicêtre.

— Piszą z Paryża do Gazety Augsburskiej, że od zamachu Bellemare, ostróżności zostały posunięte do najwyższego stopnia i że Ludwik Napoleon jest ciągle okrążony potrójną strażą agentów Policyi bezpieczeństwa w cywilnym ubiorze. *(P. P.)*

HISZPANIJA.

«Rzeczą jest pewną (mówi Nacion), że Gabinet podda pod zawyrokowanie Kortezów, na pierwszém ich zebraniu się, kwestyą o naszém przymierzu z Francyą i Angiją. Parlament uchwali zasady tego przymierza, pozostawując Rządowi ich rozwinięcie i swobodę potrzebną dla działania stosownie do okoliczności. Rząd wszakże uczyni z przyjęcia lub odrzucenia przymierza przez Kortezów, kwestyą Gabinetową.

— Wiadome są z gazet rozmaite fakta pirateryi, popełnione przez Marokańczyków przeciw posiadłościom Hiszpańskim na afrykańskim brzegu. Konsul Hiszpański w Tanger, wspierany przez Konsula Francuzkiego, zaniosł skargę do Cesarza, który przyrzekł posłać 50,000 ludzi dla skarcenia rozbojników. Spełnienie tej obietnicy długo się zapewna przeciągnie, a tymczasem piraci blokują Melilla. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

NOWINY ZE WSCHODU. Odebrano w Marsylii pocztę ze Stambułu z dnia 6 Września. Flotylla Ottomańska szalup kanonijerskich uzbrajała się w Ruszczuku, gotowa do działania na Dunaju. — Cholera grasuje w Erzerum. — Podług listu tejże daty z Konstantynopola, czynią się tam przygotowania do przyjęcia na zimę wojsk sprzymierzonych, albowiem za miesiąc kampanija tegoroczna musi się ukończyć. Przybyło z Francyi kilku inżenierów dla opatrzenia miejsc na leże zimowe piechoty. Co do jazdy, ta, licząca 10,000 ludzi, będzie rozmieszczona w obozie Maslak i Daud-pasza-Mehemet-Ali, jest zawsze w największych łaskach; lord Redcliffe, jakkolwiek ztąd niezadowolony, zdaje się ukajać w swém nieukontentowaniu.

— *Korrespondencya Austryacka* pisze, z dnia 11 Września, że sprzymierzeni uczynili potrzebne przygotowania dla dalszych działań wojennych. Rezerwy pasunęły się już naprzód i zastąpione zostały nowoprzybyłemi posiłkami. Znowu mówiono w obozie tureckim, że na przyszłą wiosnę przybędzie tam Sułtan, dla znajdowania się na uroczystości, podczas której będzie rozwinięta chorągiew Mahometa.

— Berlińska *Börsenzeitung* pisze, że w ciągu jeszcze Września spodziewają się, iż sprzymierzeńcy domierzą attak od strony Eupatoryi i Sewastopolu, na Bakczi-saraj. 12 Września zaczęto wyprawiać do Eupatoryi korpus francuzów i anglików od 40,000 ludzi, a korpus turecki, który się tam znajdował, odpływa do Batum.

— *Freudenblatt* pisze: «Marszałek Pélissier odbył 14 b. m. przegląd armii nad Czornaja. Robotnicy z każdego korpusu pracują nad przeniesieniem dział oblężnych do składów Balaklawy i Kamysz, gdzie będą zabrane na okręty.

EGYPT. Depesza telegr. z Alexandryi, 8 Września, donosi, że Vice-król Said-pasza odpłynął dnia tego udając się do Paryża, z orszakiem 12 wielkich dygnitarzy i Konsula francuzkiego. Rządy powierzone zostały na czas nieobecności Vice-króla, Achmetowi-paszy. (Poźniejsza wiadomość odebrana w Marsylii 20 Września, jest, że Said-pasza, przybywszy do Malty, zachorował tam i po wyzdrowieniu, wróci do Egyptu, zaniechawszy swej podróży do Paryża.)

LONDYN, *18 Września*. Minister Wojny lord Panmure oznajmił Wodzowi naczelnemu lordowi Hardinge, że dwa pułki Legii cudzoziemskiej są już w gotowości do wejścia w kampaniją.

Wszystkie garnizony wysp i fortec morza Srodziemnego będą posłane do Krymu i zastąpione oddziałami artylleryi i milicyi. Piechota linijowa z Gibraltaru i Malty będzie niezwłocznie wyprawiona na teatr wojny.

— Piszą do *Indépendance Belge* z Paryża, 17 Września: «Za dwoma okrętami angielskiemi, które już poszły do Neapolu, wprędce popłynie pięć lub sześć okrętów wojennych. Za ich przybyciem na miejsce, nota Posła sira W. Temple, przybierze znaczenie *ultimatum*. Niezapomnijmy, że sir Temple, jest rodzonym bratem lorda Palmerstona.

PARYŻ, *19 Września*. Piszą z Paryża, do gazety Augsburskiej, że mała jest nadzieja, iżby Poseł Neapolitański margrabia Antonino, którego tu traktują prawie obelżywie, zdołał załatwić zajście swego Gabinetu z Paryskim.—Stan zdrowia Cesarzowej jest bardzo niezaspokajającym i dziwić się przychodzi, że Monitor zachowuje o tém milczenie. — Słychać że jenerał Canrobert będzie posłany do Wiednia w missyi nadzwyczajnej.

— Odebrano wiadomość, że sławny Patriarcha katolicko-grecki, Maximos Mazloun, umarł w Alexandryi.

Marsylija, 19 Września, wieczorem. (Telegraf.) Jenerał Régnault de St. Jean d'Angély, wódz naczelny gwardyi Cesarskiej, przybył tu z Krymu w stanie powrotu do zdrowia.

Admirał Bruat zajął w 1,200 żołnierzy morskich Taman i Fanagoryą.

— Podług Nowej Gazety Pruskiej, układy między Neapolem z jednej, Francyą i Angliją z drugiej strony, nie są jeszcze ukończone, ale weszły na drogę, która pozwala nie lękać się o zerwanie pokoju.

— Na Giełdzie 20 Września: 4½ procet. 92,—3 procent. 66 fr. 40 centimów.

— Na Giełdzie Londyńskiej 20 Września — Konsolidy 90½—Rossyjskie 5 proc. 97½—4½ proc. 87½. *(J. de S.-P.)*

Печатать позволяется С.-Петербургъ, 15 Сентября 1855 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.